

Vår dato
2021-01-28Energi- og miljøkomiteen
Stortinget**VKEs innspill til Meld. St. 13, Klimaplan for 2021-2030**

VKE – Foreningen for ventilasjon, kulde og energi, er en arbeidsgiverforening som organiserer ventilasjons-, kulde- og varmepumpebedrifter. VKE har i dag 227 medlemsbedrifter i hele verdikjeden. VKE er en bransjeforening i Byggenæringens landsforening (BNL) og tilsluttet NHO.

VKE takker komiteen for anledningen til å komme med innspill til meldingen. Som meldingen viser kan omkring 15 % av de norske CO₂-utslippene tilskrives aktiviteter innen bygg, anlegg og eiendom. Velfungerende og klimasmarte installasjoner i bygg kan i stor grad redusere klimapåvirkningen fra bygg.

I likhet med BNL er VKE generelt positiv til forslagene i meldingen og vil med dette utdype virkningsfulle klimatiltak som vår bransje kan bidra med.

HFK er en gruppe syntetiske fluorholdige klimagasser. HFK benyttes primært som kuldemedier i kuldeanlegg, klimaanlegg og varmepumper. HFK har et høyt globalt oppvarmingspotensial og defineres som sterke klimagasser. Bruk av HFK er regulert i f-gassforordningene som er innarbeidet i produktforskriften.

Det er installert 2,2 millioner tonn CO₂-ekvivalenter HFK i norske næringsbygg. I tillegg kommer over 1 million varmepumper og kuldeanlegg i private hjem. Disse anleggene benyttes til klimakjøling, ventilasjonskjøling, oppvarming med varmepumpe, dataromskjøling, og kjøle og fryserom for næringsmidler og medisiner.

På oppdrag for Nasjonal handlingsplan for bygg- og anleggsavfall gjennomførte COWI i 2018 en utredning om fluorholdige gasser i næringsbygg. Resultatene fra denne utredningen viste at utslippet av f-gasser i 2016 utgjorde 3,2 % av Norges totale klimagassutslipp. 2,6 % er relatert til HFK som benyttes i kuldeanlegg og varmepumper. Utfordringen knyttet til reduksjon av f-gasser i Norge hviler således primært på HFK benyttet som kuldemedium.

For næringsbygg skjer 75 % av lekkasjene fra løpende drift av anlegg og 25 % er lekkasje ved sanering av anlegg.

Tilsyn med virksomheter har vist at anleggseiere har relativt liten kunnskap til kravene i f-gassforordningen og mange virksomheter har ikke gjennomført vedlikehold/ lekkasjetesting i henhold til kravene.

Forslag til tiltak:

- Reduser utslipp av fluorholdige klimagasser gjennom målrettet informasjon, økt avgift og bedre refusjonsordninger for HFK.
- Rett fokus og informasjonen mot bygg/anleggseiere og bygg/rive-entreprenører for å samle opp og returnere HFK fra kassert utstyr.
- Styrk kunnskapen knyttet til bruk av klimavennlige kuldemedier hos bygg- og anleggseiere, hos nøkkelpersonell i kulde- og varmepumpebransjen og i utdanningssektoren.
- Stimuler til økt bruk av naturlige kuldemedier med støtteordninger.
- Hev kompetansen og styrk fagutdanningen for kulde- og varmepumpemontører, spesielt med fokus på å håndtere miljøvennlige alternativer til HFK på en sikker måte pga. brannfarlighet, høyt trykk og giftighet.
- Lovreguler yrker som arbeider med kuldemedier, slik som kulde- og varmepumpemontør, for å ivareta helse, miljø og sikkerhet.

Med hilsen
for VKE – Foreningen for ventilasjon, kulde og energi

Thor E. Lexow
Administrerende direktør